

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Вісник № 4
кафедри педагогіки початкової освіти

Професійний розвиток педагога

Збірник наукових праць викладачів, студентів
педагогічного факультету РДГУ та вчителів загальноосвітніх шкіл

Матеріали II регіонального науково-практичного семінару
«Сучасний вчитель початкових класів: взаємодія ВНЗ та школи»
1 грудня 2011 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Вісник № 4
кафедри педагогіки початкової освіти

Професійний розвиток педагога

Збірник наукових праць
викладачів, студентів педагогічного факультету РДГУ
та вчителів загальноосвітніх шкіл

Матеріали II регіонального науково-практичного семінару
«Сучасний вчитель початкових класів: взаємодія ВНЗ та школи»

1 грудня 2011 року

РІВНЕ-2011

УДК 37:371:372:373:374:376:379

Вісник кафедри педагогіки початкової освіти. Матеріали II регіонального науково-практичного семінару «Сучасний вчитель початкових класів: взаємодія ВНЗ та школи» - № 4. – Рівне: РДГУ, 2011.- 202 с.

Упорядник: Тетяна Євстафіївна Колупаєва, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензент: Павелків Роман Володимирович, доктор психологічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету, академік АН вищої школи України

Комп'ютерний набір та верстка: Шурин Олена Іванівна

У збірнику подаються статті, повідомлення, тези викладачів, студентів, аспірантів кафедри педагогіки початкового навчання та вчителів шкіл. Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки. Матеріали збірника були представлені на науково-педагогічному семінарі, "Сучасний вчитель початкових класів: взаємодія ВНЗ та школи", проведеного кафедрою педагогіки початкової освіти за участю вчителів шкіл, завучів, представників міського управління освіти. Матеріали збірника розраховані на викладачів, студентів психолого-педагогічних спеціальностей.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Рекомендовано до друку рішенням кафедри педагогіки початкової освіти протокол № 3 від 15.11.2011 р.

Як завдання ставиться й потреба формування та розвитку найважливіших вокально-хорових навиків вихованців (дихання, звуковедення, ансамбль, стрій, дикція тощо), поступово ускладнюючи завдання, розширюючи діапазон співочих можливостей дітей.

Сучасна людина, особливо молодь, потребує залучення до культурної, у тому числі й релігійної, спадщини минулих епох, скарбів художнього (сакрального) мистецтва. Звернення гуртківцями центру до духовної спадщини минулого, її відродження є своєрідним комунікативним поєднанням різних пластів культури і поколінь. Важко переоцінити значення такого спілкування для духовного розвитку суспільства, яке має певні труднощі із відродженням власного культурно-мистецького надбання.

Педагогічний досвід керівника гуртка духовної пісні Рафалівського Центру дитячої та юнацької творчості переконує, що в наш час у дітей чітко проявляється інтерес до духовної музики, співу, постановок на релігійну тематику, читання відповідної поезії тощо. Учасники гуртка все більше доводять це своєю активністю, бажанням пізнавати нове і розкривати у собі таланти. Висоту останніх можна оцінити під час участі дітей у різних концертах, конкурсах і фестивалях. І це, на нашу думку, закономірне явище в умовах світоглядних зрушень сучасного суспільства, що дає надію на викорінення негативу у душах і серцях людей.

Список використаної літератури:

1. Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів до творчої професійної діяльності: Зб. наук. праць. - К., 1993. - 240 с.
2. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ ст.). - К., 1994. - 61 с.
3. Концепція національного виховання // Рідна школа. - 1996. - №5.
4. Концепція безперервної системи національного виховання. - К.: Освіта, 1994.
5. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І.Наулко, Л.Ф.Артюх, В.Ф.Горленко та ін. – 2-е вид. доп. та перероб. – К.: Либідь, 1993.
6. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн та інші. - К.: Вища школа, 1997.- Розділи 1-3.
7. Основы педагогического мастерства / И.А.Зязюн и др. - Москва: Просвещение, 1989.- Гл. 1-3.- С.126-134.
8. Макаренко А. Сочинения в семи томах / А.С.Макаренко. - Москва, 1957.
9. Сухомлинський В. Вибр. твори в 5 т. / В.О.Сухомлинский - К., 1976-1977.

*Гудовсек Оксана Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук,*

старший викладач кафедри педагогіки початкової освіти РДГУ

Роль вчителя початкових класів в естетичному вихованні школярів

Постановка проблеми. На сучасному етапі нова модель освітньої системи зорієнтована на формування педагога в закладах освіти як інноваційної особистості, яка постійно знаходиться у стані творчого пошуку і намагається захопити творчим процесом своїх вихованців.

Вчитель початкових класів, з огляду на специфіку своєї професії, формує погляди, переконання, потреби, смаки, ідеали дітей. Він повинен бути не просто освіченою людиною, що добре володіє проблемами виховної роботи, але й духовно розвинутою особистістю у широкому значенні цього слова.

Професія педагога вимагає постійного вдосконалювання своєї особистості, розвитку інтересів, творчих здібностей. У зв'язку з розвитком суспільства, його ідеології, соціально-економічних сторін життя, культури міняються ідеали професії. Але, разом з тим, основою професії педагога завжди залишається гуманістична спрямованість і нерозривний зв'язок з художньо-творчою діяльністю, з різними видами мистецтва.

Відповідно до Закону України "Про освіту" педагогічною діяльністю може „займатися особи з високими моральними якостями, яка мають відповідну освіту, професійно-практичну підготовку, фізичний стан якої дозволяє виконувати службові обов'язки” [2].

Важливу роль в роботі вчителя початкових класів відіграють особистісні якості педагога, його чуйність до інших людей, гуманність у помислах та діях. Але це не знижує актуальність таких його рис як: вимогливість, справедливість, позитивно-емоційна налаштованість у навчально-виховній діяльності, педагогічний такт, культура мовлення, культура поведінки, особистий приклад, авторитетність тощо.

Визначний український педагог В.О.Сухомлинський вважав, що ставши педагогом, людина повинна дати собі клятву: відкривати в кожній дитині всі її задатки, здібності, можливості [4, с. 3-4]. Саме такі завдання і повинні стояти перед вчителем початкових класів в естетичному вихованні дітей.

Сучасний рівень педагогічної науки й педагогічної практики в галузі естетичного виховання дітей молодшого шкільного віку значно випереджає рівень підготовки майбутніх учителів початкових класів. Тому необхідно розуміти значення всіх видів мистецтва в розвитку суспільства, їхній взаємозв'язок. Всебічна художньо-естетична підготовка дає педагогові, насамперед, знання про свою майбутню професійну діяльність. Накопичений художньо-творчий досвід у сполученні зі знаннями основ суспільних наук, предметів психолого-педагогічного циклу створює передумови для оволодіння методикою естетичного виховання.

Як відомо, педагогічна наука виділяє в діяльності вчителя будь-якої спеціальності ряд функцій (компонентів), які розвиваються на базі відповідних здібностей. Зокрема, Н.Кузьміна відокремила конструктивний, організаційний та комунікативний компоненти в структурі педагогічної діяльності учителя. А А.Щербаков відносить конструктивний, організаційний та дослідницький компонент до загальнотрудових функцій [3]. Інші педагоги підкреслюють важливість взаємопов'язаних функцій: дослідницько-творчої, інформаційно-пояснювальної, аналітико-оцінної, комунікативно-стимулювальної, орієнтаційно-прогностичної тощо [5].

Опираючись на сучасні дослідження психології, педагогіки основними компонентами, необхідними як для загального культурного розвитку вчителя початкових класів, так і для його естетико-педагогічної діяльності є: інформаційно-орієнтований, комунікативний, конструктивно організований, мобілізаційний, естетично-виховний. При використанні яких педагог має володіти певними знаннями та вміннями.

Інформаційно-зорієнтований компонент – забезпечує знаннями й уміннями по естетичному вихованню, розширяє асоціативні зв'язки з літературою, музикою, образотворчим мистецтвом, формує естетичний ідеал, зв'яже ці знання з життєвим досвідом, виховує художній смак, розуміння значимості художньо-творчої діяльності педагога для становлення його професіоналізму.

Знання:

- основних положень філософії та естетики, пов'язаних з питаннями естетичного виховання дітей;
- ролі естетичного виховання в процесі формування духовного розвитку особистості;
- мети й завдання роботи з дітьми з естетичного виховання; науково-педагогічних засобів естетико-виховної інформації;
- основних категорій й естетичних понять; додаткові знання про твори мистецтва; перспективи педагогічної діяльності.

Вміння:

- формувати і закріплювати знання, отримані в процесі творчої навчальної діяльності у ВНЗ;
- формувати вміння оцінювати явища мистецтва й життя в їх позитивному й негативному проявах;
- формувати власну активну позицію у боротьбі з негативними явищами в мистецтві;
- науково й доступно пояснювати дітям морально-образний зміст творів мистецтва.

Комунікативний компонент - спрямований на усвідомлення необхідності володіння професійною педагогічною етикою та мистецтвом спілкування.

Знання:

- професійної етики, мистецтва спілкування;
- особливостей індивідуального розвитку дітей різних вікових категорій;
- вплив специфічних можливостей різних видів мистецтва на емоційний й інтелектуальний світ дітей.

Вміння:

- експресивно-емоційне спілкування з дітьми, мовна діяльність;
- виконавська діяльність;
- пропагування мистецтва;
- виховання й формування в дітей почуття колективізму, радості спілкування, співпереживання, задоволення від спілкування з мистецтвом;
- володіти аудиторією, захоплюючи й образно розповідати дітям про мистецтво.

Конструктивно-організаційний компонент - спрямований на естетико-художню інформованість, знання різноманітних форм естетичного виховання учнів та вміння їх ефективно використовувати.

Знання:

- цілей і завдань програми по естетичному вихованню й розвитку дітей;
- значущості й педагогічній доцільності відібраного художнього матеріалу (музичного, літературного, театрального, з образотворчого мистецтва);
- організації й планування різних форм роботи в початкових класах;
- технічних засобів навчання, які застосовуються у процесі навчально-вихованої діяльності.

Вміння:

- організовувати різні форми роботи з дітьми з естетичного виховання: проводити тематичні бесіди про різні види мистецтва, народні свята, звичаї, обряди й т.д.;
- складати план проведення виховної роботи (виховних заходів) в гуртках, із зазначенням етапів проведення заняття, перебігу заняття, аналізу та відповідальних за заняття;
- проектувати структуру власних педагогічних дій та дій вихованців, пов'язаних із засвоєнням знань і формуванням умінь і навичок;
- організовувати проблемні ситуації й розробляти питання для залучення дітей у діяльність із метою з'ясування отриманих знань, умінь та навичок з естетичного виховання;
- застосовувати посібники, технічні засоби навчання для естетичного виховання дітей.

Мобілізаційний компонент - спрямований на оволодіння новими знаннями й уміннями учнів початкових класів з педагогіки, психології й методики естетичного виховання.

Знання:

- основ загальної педагогіки;
- основ загальної й вікової психології;

- основ вікової фізіології й шкільної гігієни;
- особливостей розвитку художньо-творчих здібностей дітей;
- методики організації естетико-виховної діяльності дітей молодшого шкільного віку.

Уміння:

- управляти естетико-виховною діяльністю школярів різних вікових категорій;
- знаходити найбільш ефективні методи естетичного виховання в конкретному дитячому колективі;
- стимулювати увагу школярів в активному сприйнятті творів мистецтва різних жанрів;
- залучати дітей до виконавської діяльності.

В естетичному вихованні дітей молодшого шкільного віку особливого значення набувають *естетико-виховні компоненти*. Вони спрямовані не тільки на формування загальної естетичної культури дітей, але й на оволодіння знаннями мети, завдань, змісту й методів з естетичного виховання дітей і практичне їхнє застосування в професійній педагогічній діяльності.

Знання:

- загальних закономірностей розвитку світової художньої культури;
- характеристик історичних етапів розвитку різних видів мистецтв у взаємозв'язку із соціальними, моральними й естетичними концепціями епохи;
- специфіки української народної творчості і його традицій;
- методики роботи з дитячими творчими колективами різних вікових груп;
- мети, завдань змісту й методів естетичного виховання в навчально-виховному процесі школи.

Уміння:

- розкривати естетичну й етичну цінність творів мистецтва минулих епох, їхню актуальність у сучасній культурі;
- аналізувати твори масових музичних жанрів і давати їм критичну оцінку;
- укладати літературно-музичні сценарії свят для творчих заходів;
- брати участь у театралізованих виставах;
- проводити тематичні бесіди про різні жанри мистецтва, використовуючи репродукції картин відомих художників, музичні твори композиторів класиків та сучасників;
- організовувати дитячі творчі колективи, які б займалися художньо-естетичним вихованням дітей;
- підбирати відповідний репертуар для дитячих творчих колективів, варіювати форми творчої роботи школярів;
- проводити виховну художньо-творчу роботу з дітьми використовуючи різноманітні форми роботи (театральні-ігрові, вокально-хорова тощо).

Потрібно зазначити, що всі розглянуті компоненти педагогічної діяльності з естетичного виховання дітей, знання та вміння учнів початкових класів мають бути реалізовані в системі навчально-виховного процесу педагогічних вузів, через теоретичну та художньо-практичну підготовку педагогів.

Література

1. Абдулина А.О. *Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования: Для пед. спец. высш. учебн. заведений. – 2-е изд. и доп. – М.: Просвещение. – 1990. – 141 с.*
2. Закон України "Про освіту": за станом на 8 грудня 2006р. / Верховна Рада України. - Офіц. вид. - К. : Парламентське видавництво, 2006. - 40 с
3. Славтенин В. А. и др. *Педагогика: Учебное пособие для студ. вышш. пед. завед. / В.А.Сластенин, И.Ф. Исаев, Е.Н.Шиялов; Под ред.В.А. Сластенина. – М.: Издательский центр "Академия", 2002. – 576 с.*
4. Сухомлинський В. О. *На нашій совісті людина. // Початкова школа. – 1993. - №10. - С.3-4*
5. Хорламов И. Ф. *Педагогика. – М.: Гпрдорика, 1999.- 520 с. С. 277-278*

*Далінчун Юлія Вікторівна,
студентка магістратури V курсу*

Науковий керівник – к.пед.н., проф. Колупаєва Т.Є.

Національне виховання – невід'ємний компонент сучасного молодого покоління

На сучасному етапі розвитку української держави перед суспільством стоїть складне завдання виховання національно свідомого, патріотичного молодого покоління, яке б боролось за поліпшення суспільно-політичної ситуації в середині країни та виходу її на міжнародну арену. З метою успішного вирішення цієї проблеми необхідно об'єднати зусилля усіх громадських інституцій та спільно знайти шляхи у напрямку покращення існуючої ситуації.

Основні положення національного виховання молоді зібрані у законодавчих та нормативних документах нашої держави, серед яких передусім варто відзначити такі : Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Концепція виховання громадянина України, Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, Концепція національного виховання студентської молоді, Концепція формування світогляду громадянина України та інші. У цих документах акцентовано увагу на меті, завданнях та засобах національного виховання молоді, на його актуальність у процесі розбудови української держави.

ЗМІСТ

Передмова		4
Колупасва Т.Є.	<i>Сучасний стан та перспектива розвитку системи професійної педагогічної освіти</i>	6
Білявцева О.В.	<i>Православна педагогіка України: історія, реалії та перспективи</i>	10
Бірюкова Н.В.	<i>Розвиток жіночої освіти на Волині (кінець XVIII – початок XX ст.)</i>	15
Бондарук І.М.	<i>Формування професійно-значущих компонентів викладача вищої школи</i>	19
Бондарчук А.І.	<i>Навчально – виховна діяльність Київських вищих жіночих курсів (1878 – 1920 рр.)</i>	20
Бордюк В.М.	<i>Мотивація професійного розвитку майбутніх вчителів засобами психологічного тренінгу</i>	24
Боровець О.В.	<i>Складові комунікативної компетентності педагога</i>	28
Боровець С.В.	<i>Особливості адаптації молодого педагога до практичної діяльності у школі</i>	31
Бричок Б.П.	<i>Технологічна компетентність сучасного педагога</i>	32
Бричок С.Б.	<i>Інтерактивні методи формування творчого потенціалу особистості майбутнього педагога у процесі вузівського навчання</i>	37
Вальчук І.А.	<i>Внесок вітчизняних та зарубіжних педагогів у розвиток питань моральної вихованості</i>	40
Вашкевич Т.В.	<i>Організація педагогічного спілкування учителя й учнів у початкових класах</i>	41
Веремчук А.П.	<i>Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до формування освітніх цінностей учнів</i>	43
Ганжа М.В.	<i>Естетичне виховання засобами дизайну в педагогічній теорії та виховній практиці зарубіжних країн</i>	47
Герасимчук А.М.	<i>Історико-педагогічні аспекти розвитку освіти на Західноукраїнських землях у VI – VIII столітті</i>	48
Головко В.А.	<i>Елементи розвивального навчання на уроках української мови</i>	50
Грипич С.Н.	<i>Педагогічна майстерність вчителя при викладанні літератури для дітей</i>	52
Грицкевич Н.М.	<i>Педагогічна майстерність та її роль у морально-культурному розвитку особистості (на прикладі діяльності керівника гуртка «Духовної пісні» Рафалівського центру дитячої та юнацької творчості)»</i>	55
Гудовсек О.А.	<i>Роль вчителя початкових класів в естетичному вихованні школярів</i>	58
Далінчун Ю.В.	<i>Національне виховання – невід’ємний компонент сучасного молодого покоління</i>	60
Джас М.І.	<i>Образ вчителя у творчій спадщині Якова Теофановича Чепіги</i>	62
Дмитрук Р.М.	<i>Дидактичні умови організації самостійної роботи студентів</i>	64
Єрмейчук Г.В.	<i>Самоосвіта як головний чинник професійної підготовки вчителя</i>	66
Захарчук З.О.	<i>Застосування наочності під час навчання за Букварем</i>	68
Захарчук І.В.	<i>Організаційно-педагогічна діяльність школи щодо сприяння успішній адаптації молодих педагогів до професійної діяльності</i>	71
Іванова Л.І.	<i>Формування літературознавчої компетентності майбутнього учителя початкових класів</i>	74
Катеринюк В.І.	<i>Самооцінка вчителя – самосприйняття учнів</i>	77
Квач О.І.	<i>Модернізація освіти в Україні</i>	79
Кмитюк О.В.	<i>Сучасні інноваційні технології навчання</i>	82
Ковальчук Т.М.	<i>Життя і діяльність М. І. Демкова (1859 – 1939)</i>	84
Красовська О.О.	<i>Реалізація інноваційних технологій мистецької освіти у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи</i>	87
Кривко В.Г., Гисюк Н.В., Коваль Г.Є.	<i>Професійне та особистісне зростання майбутнього вчителя початкових класів на різних рівнях його становлення</i>	91
Крикун Ю.В.	<i>Методи та засоби навчання на основі взаємної діяльності учителя та учнів</i>	95
Лавренчук А.П.	<i>Проблеми виховання в сучасній сім’ї</i>	96
Лебедь Л.П.	<i>Актуальність проблеми громадянського виховання на сучасному етапі реформування освіти</i>	99
Лисак М.Г.	<i>Виховання культури поведінки дошкільників у процесі підготовки їх до школи</i>	100
Лисюк В.П.	<i>Філософська система Ж.-Ж. Руссо</i>	102
Маліванчук М.В.	<i>Мовно-мовленнєві аспекти вивчення слова на уроці української мови в початкових класах</i>	103
Мельник А.С.	<i>З досвіду використання різнорівневого мовного аналізу і синтезу на уроках української мови в початкових класах</i>	106
Мельник Ю.В.	<i>Використання інтерактивних технологій навчання на уроках у початкових класах</i>	109
Міщеня О.М.	<i>Відповідальність вчителя початкових класів як професійна якість</i>	110
Мосійчук Г.А.	<i>Формування професійних якостей майбутнього вчителя</i>	112

Навозняк Л.Л.	<i>Вплив фольклору на формування професійних якостей майбутнього вчителя</i>	114
Наумова І.Б.	<i>Джон Локк – філософ, політик, педагог</i>	116
Никоненко О.Я.	<i>Взаємозв'язок школи та сім'ї в контексті етичного виховання</i>	118
Пашук А.С.	<i>Збагачення змісту структурних компонентів уроків образотворчого мистецтва в початкових класах</i>	120
Перець О.М.	<i>«Професійна підготовка вчителя» як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в умовах ВНЗ</i>	123
Петровець О.І.	<i>Пріоритетні напрями гуманізації освіти і виховання в сучасній школі</i>	126
Пітик С.М.	<i>Статеве виховання школярів як проблема педагогічної науки і практики 20 – 30 рр. XX століття</i>	127
Пучко Т.А.	<i>Адаптація молодого вчителя початкових класів до практичної діяльності у школі</i>	129
Раджабова Т.М.	<i>Ціннісні орієнтації сучасного вчителя початкових класів</i>	132
Рижа С.М.	<i>Питання жіночої освіти в урядовій політиці (XIX – початок XX століття)</i>	134
Рицька Н.Ф.	<i>Гендерне виховання учнів початкової школи як важлива ланка соціально-педагогічної діяльності</i>	135
Суржук Т.Б.	<i>До питання про зміст і організацію педагогічної практики в умовах модернізації системи підготовки вчителів початкової школи</i>	138
Тишина В.В.	<i>Сучасний вчитель початкових класів: взаємодія ВНЗ та школи</i>	141
Ткачук Н.О.	<i>Розвиток духовно-екологічної культури у студентській молоді</i>	143
Усач (Крижанська) Л.В.	<i>Вплив національних традицій на формування педагогічної культури майбутнього вчителя початкових класів</i>	144
Харитонюк Н.П.	<i>Інтеграція змісту навчальних предметів в початковій школі</i>	147
Цяк Л.М.	<i>До питання концепції та структуризації підручника</i>	151
Чугай Ю.М.	<i>Комплексний аналіз тексту як основа розвитку мовленнєвих знань, умінь та навичок молодших школярів з української мови</i>	153
Шевців З.М.	<i>Розвиток соціально-педагогічних цінностей у процесі підготовки вчителя початкових класів</i>	155
Шурин О.І.	<i>Самоосвіта як умова професійного становлення майбутнього вчителя</i>	156
Юськова Т.В.	<i>Понятійний зміст та види педагогічної оцінки знань</i>	159
Яковичина Т.В.	<i>Творчий розвиток особистості дитини в умовах навчально-виховного комплексу</i>	162
Ярошик І.О.	<i>Особливості навчально – виховного процесу Київського Фребелівського педагогічного інституту</i>	165
Ясен Т.А.	<i>Використання елементів усної народної творчості на уроках</i>	167
Шевчук Т.Б.	<i>Етимологічний аналіз як засіб формування мовно-професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів</i>	168
Давнюк С.В.	<i>Елементи теорії складного речення у підготовці майбутнього вчител</i>	171
Бублей Л.І.	<i>Проектна діяльність у початковій школі</i>	173
Гараніч Т.Г.	<i>Дидактичні ігри на уроках у початковій школі</i>	182
Кондратюк С.В.	<i>Нестандартні методи навчання учнів динамічному читанню</i>	190
Христянович Г.В.	<i>Науково-педагогічна діяльність В.І. Поцагайби (друга половина 40-х - 50-і роки XX ст.)</i>	194
Цибульська Л.І.	<i>Система розвитку професійної компетентності педагогів</i>	195
Шведюк М.С.	<i>Педагогічна майстерність вчителя – шлях до оновлення освіти</i>	198
Бандюк В.О.	<i>«Веселкова» технологія у навчанні математики</i>	200
Батьковець С.І.	<i>Проблема навчання і виховання обдарованої дитини</i>	202